

Nr 638

Av herr **Andersson i Dunker m. fl.**, om anslag för beviljande av räntebärande lån till jordbrukare och andra småföretagare.

I Sverige har, liksom flerstädes i Västeuropa, framför allt under senaste året, risk inträtt för en inflationistisk utveckling av samhällsekonomien. Konjunkturerna utomlands har starkt bidragit till att vårt land kommit att befinna sig i ett sådant riskläge, men förhållandena på löne marknaden under 1955 har i sin mån också främjat de inflationistiska tendenserna.

Det är ett viktigt allmänt intresse att inflationen hindras gå vidare. Bondeförbundet har därför ansett sig böra medverka till ett flertal åtgärder för att stoppa inflationen. Åtskilliga av dessa åtgärder, som vidtagits i syfte att stoppa inflationen — främst kreditåtstramningen och räntehöjningen — drabbar jordbrukarna och andra småföretagare hårt. Visserligen drabbas även löntagargrupperna av en del av de åtgärder som vidtagits för att möta inflationen, men för alla sina olägenheter får dessa dock full kompensation genom lönehöjningar. Det kan vara anledning att hålla denna olikhet i fråga om åtgärdernas verkningar i minnet, när man bedömer frågan om vad som bör göras för att i någon mån neutralisera olägenheterna.

I stort sett kan man nog säga, att det inte är lätt att neutralisera olägenheterna av här ifrågasvarande åtgärder utan att man samtidigt äventyrar effekten av åtgärderna. Men på ett område bör det finnas möjligheter till att lindra olägenheterna. Vi syftar på kreditåtstramningen med dess hårda effekt för jordbrukare och andra småföretagare, vilka i regel är hänvisade att låna rörelsekapital. Dessa saknar som regel de förbindelser och den ekonomiska samhörighet med bankerna som storindustrin äger och torde därför ofta bli eftersatta i konkurrensen om lånemedlen.

Vi anser att statsmakterna så långt det är möjligt bör vidtaga lämpliga åtgärder för att minska de olägenheter som här berörts. Staten bör kunna se till att viss del av krediterna reserveras för småföretagen. Detta låter sig knappast göra på annat sätt än att staten anslår visst belopp för att utlånas till jordbrukare och andra småföretagare. Lånen bör utlämnas mot vanlig bankmässig säkerhet och ränta antingen av riksbanken eller Sveriges kreditbank, eventuellt även genom andra penninginstitut.

Om 100 milj. kronor anslås för ändamålet, betyder det, att ett belopp motsvarande cirka en procent av affärsbankernas utlåningssumma reserve-

ras som extra tillägg till småföretagarna. Skulle härigenom den samlade kreditvolymen bli för stor finns möjligheten att minska bankernas utlåning i motsvarande mån.

Med stöd av ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte anslå 100 milj. kronor att tillhandahållas jordbrukare och andra småföretagare som räntebärande lån mot bankmässig säkerhet enligt villkor och grunder som det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att närmare bestämma.

Stockholm den 26 januari 1956

Harald Andersson
i Dunker

C. O. Carlsson
i Bakeröd

Gustaf Svensson
i Vä

Per Persson
i Norrby

Fridolf Jansson
i Benestad

F. Norén
i Mullsjö
